

سرطان چگونه می‌آید/ آشنایی با بیماری «تومور دوردست»

دبیر انجمن سرطان علل بروز این بیماری را تشریح کرد و گفت: عواملی مثل افزایش سن، مصرف دخانیات و در معرض امواج فرابنفش قرار گرفتن احتمال ابتلا به سرطان را بیشتر می‌کند.

دبیر انجمن سرطان علل بروز این بیماری را تشریح کرد و گفت: عواملی مثل افزایش سن، مصرف دخانیات و در معرض امواج فرابنفش قرار گرفتن احتمال ابتلا به سرطان را بیشتر می‌کند.

پیام آزاده در گفت‌وگو با خبرنگار بهداشت و درمان فارس در مورد اینکه سرطان چیست و چگونه ایجاد می‌شود گفت: به رشد غیرعادی و بیش از حد سلولهای بافت، تومور می‌گویند که می‌تواند خوش‌خیم یا بدخیم باشد همچنین به رشد بی‌رویه و خارج از کنترل تعدادی از سلولها نیز سرطان گفته می‌شود.

وی ادامه داد: سلولهای سرطانی با سیستم لنفاتیک نیز منتقل می‌شوند. سیستم لنفاتیک به طور نرمال برای از بین بردن عفونت در بدن کار می‌کند. این سیستم از یکسری غدد و رگهایی که در سراسر بدن به هم متصل هستند، تشکیل شده است.

علت بروز سرطان

آزاده افزود: تاکنون علت دقیق بیماری سرطان شناخته نشده ولی مطالعات علمی نشان داده است که فاکتورهای خطر ابتلا به سرطان بی‌شمار است که تعدادی از آنها مانند جنس، سن و ژنتیک غیرقابل تغییر هستند.

دبیر انجمن سرطان ایران گفت: سرطان از سلولهایی ایجاد می‌شود که واحدهای ساختمانی بافت‌ها هستند. بافت‌ها اندامهای بدن را می‌سازند. در شرایط عادی، سلولها با توجه به نیاز بدن، رشد کرده، تقسیم می‌شوند تا سلولهای جدیدی بسازند و هنگامی که سلولها پیر شده می‌میرند سلولهای جدید جایگزین آنها می‌شوند.

وی تصریح کرد: اما گاهی در این روند منظم اختلال ایجاد می‌شود؛ یعنی سلولهای جدید زمانی که بدن به آنها نیاز ندارد تولید می‌شوند. سلولهای قدیمی هم در زمانی که باید از بین نمی‌روند، این سلولهای اضافی اغلب تشکیل توده‌ای از بافت را می‌دهند که تومور نامیده می‌شوند این تومورها می‌توانند خوش‌خیم یا بدخیم باشند.

تومورهای خوش‌خیم

آزاده ادامه داد: تومورهای خوش‌خیم سرطان نیستند این تومورها به ندرت خطر جانی دارند به طور کلی می‌توان آنها را برداشت و اغلب دوباره رشد نمی‌کنند به طور کلی سلولهای این تومورها به بافت‌های مجاور خود حمله نمی‌کنند و سلولهای این غدد به دیگر بخش‌های بدن نیز منتشر نمی‌شوند.

تومورهای بدخیم یا سرطانی

وی ادامه داد: اما تومورهای بدخیم خطرناک‌تر از تومورهای خوش‌خیم هستند و معمولاً خطر جانی هم دارند. البته در بیشتر موارد می‌توان آنها را برداشت اما گاهی دوباره رشد می‌کنند.

دبیر انجمن سرطان گفت: سلولهای این تومورها می‌توانند به بافت‌ها و اندامهای مجاور خود حمله کرده به آنها نیز آسیب برسانند. سلولهای غدد بدخیم می‌توانند از یک قسمت به دیگر اندامهای بدن منتشر شوند. سلولهای سرطانی از تومور اصلی جدا شده و وارد جریان خون یا دستگاه لنفاوی می‌شوند؛ بنابراین این سلولها می‌توانند به دیگر اندامها حمله کرده تومورهای جدیدی تشکیل دهند و به آن اندامها آسیب برسانند که به آن انتشار سرطان، یا متاستاز می‌گویند.

نامگذاری سرطانها

وی افزود: نامگذاری بیشتر سرطان‌ها بر اساس نام اندامی است که سرطان در آن به وجود می‌آید؛ برای مثال سرطان ریه در ریه به وجود می‌آید. لنفوم سرطانی است که در دستگاه لنفاوی و خون یا لوسمی سرطانی است که در گلبول‌های سفید خون به وجود می‌آید.

آزاده ادامه داد: وقتی سرطان به قسمت دیگری از بدن منتشر شود و در آن تومور جدیدی به وجود می‌آورد، تومور جدید دارای همان نوع سلول‌های سرطانی و همان تومور اولیه است.

برای مثال اگر سرطان پروستات به استخوان‌ها منتشر شود، سلول‌های سرطانی استخوان‌ها در حقیقت همان سلول‌های سرطانی پروستات هستند و نام بیماری، سرطان پروستات متاستاتیک است و نه سرطان استخوانی، به همین دلیل روش درمانی آن، روش درمانی سرطان پروستات است، نه سرطان استخوان. البته پزشکان گاهی تومور جدید را بیماری دوردست هم می‌نامند.

عوامل خطر ایجاد سرطان

وی گفت: در بیشتر موارد پزشکان نمی‌توانند دلایل ابتلا به سرطان را توضیح دهند اما تحقیقات نشان می‌دهد برخی عوامل خطر مشخص، احتمال ابتلا به سرطان را افزایش می‌دهند.

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی گفت: از بسیاری عوامل خطر می‌توان اجتناب کرد اما از برخی دیگر مانند وراثت نمی‌توان جلوگیری کرد. البته همه چیز سرطان‌زا نیست و سرطان از آسیب‌هایی مثل ضرب‌دیدگی و کبودی ایجاد نمی‌شود. مسری نیست و از افراد دیگر سرایت نمی‌کند.

آزاده ادامه داد: وی انواع خاصی از ویروس‌ها یا باکتری‌ها ممکن است خطر ابتلا به برخی سرطان‌ها را افزایش دهند. وجود یک یا چند عامل خطر در فرد به معنی ابتلا به سرطان نیست و ممکن است بیشتر آنهایی که دارای عوامل خطر در بدن هستند، هرگز سرطان نگیرند اما برخی افراد در برابر عوامل خطر از دیگران حساس‌ترند.

دبیر انجمن سرطان ایران گفت: عوامل خطرری مثل افزایش سن، مصرف دخانیات و در معرض امواج فرابنفش قرار گرفتن از عواملی است که احتمال ابتلا به سرطان را بیشتر می‌کند.